«HOUSAPER»
Armenian Daily
Since 1913 - Cairo
Published By
«Housaper» Cultural Assoc.
Registered At
Ministry Of Social Affairs
Under No. 67/636

ՅՈՒՍԱԲԵՐ
ՕՐԱԹԵՐԹ

هوسـابير
جريدة يومية ارمنية تأسست عام ١٩١٣ بالقاهرة
صاحب الامتياز جمعية ثقافة الارمنية "هوسابير"
المسجلة لدي وزارة الشئون الاجتماعية
برقم ٦٣٦ / ٦٧

Հիմնադրուած՝ 1913-ին – Հիմնադիր՝ Արմենակ Մէօթէմէտեան

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 11 ՅՈՒՆԻՍ 2015, 101-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 46

الخميس ١١ يونيو ٢٠١٥ – السنة ١٠١ – العدد رقم ٤٦

ՀՀ Նախագահին Ընդունած Է ԸՄ Ընդհանուր Քարտուղար Լուիս Այալան

ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսեան Յունիսի 9-ին ընդունած է Ընկերվար միջազգայնականի (ԸՄ) ընդհանուր քարտուղար Լուիս Այալան, որ Հայաստան կը գտնուէր ՀՅԴ-ի հիւրընկալած Ընկերվար միջազգայնականի ԱՊՀ, Կովկասի եւ Սեւ ծովու յանձնախումբի ժողովին մասնակցելու համար:

Նախագահը ողջունած է հիւրի այցը Հայաստան եւ յոյս յայտնած, որ երեւանեան ժողովը յաջող ընթացած է: Ան բարձր գնահատած է ամբողջ աշխարհի ընկերվարական եւ ընկերվար-ժողովրդավարական գաղափարներ դաւանող քաղաքական ուժերը միաւորող ԸՄ-ի գործունէութիւնը, որուն հռչակած քաղաքական արժէքներն են՝ ազատութիւնը, արդարութիւնը եւ համերաշխութիւնը: Նախագահն ընդգծած է, որ այդ արժէքները հայոց համար մշտապէս կարեւոր եղած են:

Ընկերվար միջազգայնականի ընդհանուր քարտուղարը գոհունակութեամբ խօսած է ժողովի քննարկումներուն մասին: Ամփոփ ներկայացնելով ընկերվար-ժողովրդավարական, ընկերվարական եւ աշխատաւորական կուսակցութիւններու համաշխարհային ԸՄ կառոյցի գործունէութիւնը, որ բոլոր ցամաքամասներէն 152 անդամ կուսակցութիւններ եւ բազմաթիւ կազմակերպութիւններ կը համախմբէ, Այալան ընդգծած է, որ Հայաստանի հետ համագործակցութիւնը ԸՄ անդամ ՀՅԴ-ի միջոցով տարիէ տարի կ՚ամրապնդուի:

Ան նշած է, որ կառոյցը համերաշխութիւն յայտնած է՝ ՀՀ սահմանադրական բարեփոխումներու ՀՅԴ-ի դիրքորոշման, ընդգծելով երկրէն ներս բարեփոխումները խորացնելու եւ ժողովրդավարութիւնն ամրապնդելու օրակարգը խթանելու կարեւորութիւնը:

Զրուցակիցները քննած են շրջանային խաղաղութեան և կայունութեան սպառնացող մարտահրաւէրները, անդրադարձած՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբի ծիրէն ներս Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրը խաղաղօրէն կարգաւորելու բանակցութիւններուն, գոյութիւն ունեցող հարցերուն, Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութիւններուն, Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման եւ դատապարտման ընթացքին:

Հանրապետութեան նախագահը շնորհակալութիւն յայտնած է Հայաստանի համար կարեւորութիւն ունեցող հարցերուն հանդէպ՝ միջազգային տարբեր հարթակներու եւ կառոյցի անդամ կուսակցութիւններու երկիրներուն մէջ Ընկերվար միջազգայնականի շինիչ դիրքորոշման համար:

Ընդունելութեան ներկայ գտնուած է ՀՅԴ Բիւրոյի քաղաքական ներկայացուցիչ Արմէն Ռուստամեան: ■

Այալա. «Մտադիր Ենք Շարունակել Լեռնային Ղարաբաղի Խնդիրին Շուրջ Երկխօսութիւնը Այս Հարթակին Վրայ»

Ընկերվար միջազգայնականի՝ ԱՊՀ-ի, Կովկասի եւ Սեւ ծովու յանձնախումբի երեւանեան երկօրեայ ժողովի աւարտին Յունիսի 9-ին բանաձեւ ընդունուած է:

Կառոյցի ընդհանուր քարտուղար Լուիս Այալա եւ ՀՅԴ Բիւրոյի քաղաքական ներկայացուցիչ Արմէն Ռուստամեան միացեալ ասուլիսին ընթացքին ներկայացուցած են ժողովին արդիւնքները:

«Շրջանի տագնապներու խաղաղ լուծում, ժողովրդավարութեան ապահովում եւ ամրապնդում, ԱՊՀ-ի, կովկասեան և սեւծովեան երկիրներուն մէջ ընկերվար-ժողովրդավարական առաջնահերթութիւններ. այս հարցերը Ընկերվար միջազգայնականի օրակարգին մէջն են, եւ երեւանեան ժողովին ալ շատ կարեւոր հաստատումներ եղան», ըսած է Լուիս Այալա:

Ան շատ կարեւոր նկատած է, որ ի դէմս ՀՅԴ-ի՝ իր ղեկավարած կառոյցը այս շրջանին մէջ գործընկեր կուսակցութիւն ունի: «Ընկերվար միջազգայնականի անդամ քաղաքական ուժերը իրենց երկիրներուն մէջ կը փորձեն ամրապնդել ժողովրդավարութիւնը, եւ կարելի է նոյնիսկ ըսել, որ բազմաթիւ երկիրներու մէջ անոնք գործող իշխանութիւններուն այլընտրանքն են: Միւս կողմէ, շատ կարեւոր է, որ Երեւան էին նաեւ Ատրպէյճանի ընկերվարական կուսակցութեան ներկայացուցիչները: Մենք մտադիր ենք շարունակել Լեռնային Ղարաբաղի խնդիրին շուրջ երկխօսութիւնը այս հարթակին վրայ: Իսկ տագնապներու, ոչ միայն՝ Լեռնային Ղարաբաղի, լուծման համար շատ կարեւոր է նաեւ ժողովրդավարութեան ամրապնդումը այդ երկիրներուն մէջ», ըսած է Այալա:

Արմէն Ռուստամեան իր կարգին նշած է, որ ԱՊՀ-ի, Կովկասի եւ Սեւ ծովու յանձնախումբը շրջանի հակամարտող երկիրներուն կարելիութիւն կու տայ հանդիպելու նոյն հարթակին վրայ եւ քննելու խնդիրները:

«Ես կ՚ուզեմ ընդգծել յանձնախումբին դերը: Շատ իւրայատուկ ձեւաչափ է ասիկա: Մենք բաց ձեւաչափով կ՚արծարծենք տագնապը: Մասնաւորապէս՝ Հարաւային Կովկասի բոլոր երկիրներու ընկերվարական կուսակցութիւններուն ներկայացուցիչները այս դաշտին մէջ կը հանդիպին եւ կը քննեն բոլորը հետաքրքրող խնդիրները: Այս յանձնախումբը բաւական կենսունակ է և կրնայ իր ուրոյն դերակատարութիւնն ունենալ»:

Անդրադառնալով Ատրպէյճանցի ներկայացուցիչին դիրքորոշման՝ Արմէն Ռուստամեան ըսած է. «Մենք իսկապէս հոս կը փորձենք հասնիլ համախոհութեան: Մեր հիմնական նպատակը փոխադարձ ըմբռնումի հասնիլն է: Պէտք է ամէն ինչ ընել, որպէսզի ժողովրդավարութեան ներդրման միջոցով հասնինք փոխհամաձայնութեան: Ատրպէյճանի մեր պաշտօնակիցներն ալ ընդունած են այս սկզբունքները: Մենք բացառած ենք պատերազմի միջոցով հարցերու լուծումը»: ■

Օպամա Քննադատած Է Թուրքիան՝ ԻՊ-ի Զինեալներուն Սուրիա Մուտքը Չկանխարգիլելուն Համար

Թրքական «Հիւրրիյէթ» օրաթերթի կայքը հաղորդած է, որ ԱՄՆ նախագահ Պարաք Օպամա Եօթներու վեհաժողովին քննադատած է Թուրքիան՝ յայտարարելով, որ Թուրքիայէն հազարաւոր զինեալներ կ՚անցնին Սուրիա եւ կը միանան Իսլամական պետութեան (ԻՊ, ՏԱՀԷՇ):

Թուրքիոյ մէջ նախընտրական արշաւի ամբողջ ընթացքին այդ երկրին մասին որեւէ յայտարարութիւն չկատարած Օպաման այս քննադատութիւնը կատարած է Կիրակի օրուան ընտրութիւններէն անմիջապէս ետք:

Սուրիա եւ Իրաք օտարազգի կռուողներու մուտքը արգիլելու մէջ յառաջընթացի մասին խօսող Օպամա նշած է, որ տակաւին հազարաւոր կռուողներ կը մտնեն Սուրիա եւ ետքը կ՚անցնին Իրաք:

«Զանոնք բոլորը կանխարգիլել կարելի չէ, սակայն անոնցմէ շատերը աւելի լաւ համագործակցութեան, համակարգման և տեղեկատուութեան փոխանակման, թուրք-սուրիական սահմանը լաւ հսկելու միջոցով կարելի պիտի ըլլայ կանխարգիլել: Թրքական մարմինները այդ խնդիրը գիտեն, սակայն այդ հարցին շուրջ անհրաժեշտ միջոցառումները բաւարար չափով չեն գործադրուիր: Եթէ օտար կռուողներուն մուտքը նուազեցնենք, ապա պիտի կարենանք շրջանին մէջ ԻՊ-ը մեկուսացնել ու թուլացնել», ըսած է ան: ■

ԱՄՓՈՓ ԼՈՒՐ

■ ՔՈՒՉՅԹԵԱՆ «Ճարիտա» օրաթերթը գրած է, որ Իսրայէլի տիւրզիները սկսած են դրամահաւաք՝ Սուրիոյ մէջ տիւրզիներուն համար զէնք գնելու համար: Անոնք նաեւ յայտնած են, որ հազարաւոր իսրայէլացի տիւրզի կամաւորներ պատրաստ են Սուրիա մեկնելով՝ պաշտպանելու տեղւոյն տիւրզիները: ■

Գահիրէ Բողոքած Է Իսլամ Եղբայրներու Հետ Ուաշինկթընի Կապերուն Դէմ

ԱՄՆ դեսպան Սթիվըն Պեքրովտ Յունիսի 8-ին եգիպտական արտաքին նախարարութիւն հրաւիրուած էր բողոքելու համար Իսլամ եղբայրներու (ԻԵ) կազմակերպութեան հետ պահպանուող Մ. Նահանգներու պաշտօնական կապին դէմ:

Այս առնչութեամբ՝ ԱՄՆ արտաքին նախարարութեան բանբեր Ճեւ Ռաթքի Յունիսի 9-ին յայտարարած է, թէ ամերիկացի պատասխանատուներ պիտի չտեսակցին սոյն կազմակերպութեան ներկայիս Ուաշինկթըն գտնուող պատուիրակութեան անդամներուն հետ:

Ինչպէս ծանօթ է, յիշեալ կազմակերպութիւնն արգիլուած է Եգիպտոսի մէջ: Անցած Յունուարին ամերիկացի պաշտօնատարներ տեսնուած էին Իսլամ եղբայրներու անդամներու հետ, անոնց Ուաշինկթըն գտնուած միջոցին: Ամերիկացի բանբերը մերժած է մեկնաբանել դեսպանի արտաքին նախարարութիւն հրաւիրելու պահի ընտրութիւնը, մինչ Գահիրէի ԱՄՆ դեսպանութիւնն ընդհանրապէս չէ մեկնաբանած դեսպանի հրաւիրման լուրը, միաժամանակ չէ հերքած Յունիսի 9-ին «Մասրի էլ եոմ»ի այդ լրատուութիւնը: ■

Տեմիրթաշ Խոստացած Է Հովանաւորել Թուրքիոյ Ժողովուրդները

Յունիսի 8-ին, ամբողջ Թուրքիան մեծ հետաքրքրութեամբ հետեւեցաւ ընտրութիւններէն յաղթական դուրս եկած քրտամէտ Ժողովուրդներու ժողովրդավարական կուսակցութեան համանախագահ Սալահէտտին Տեմիրթաշի Պաքըրգիւղի ճառախօսութեան, գրած է «Մարմարա», ու շարունակած.

«Տեմիրթաշ խանդավառ ելոյթ մը ունեցաւ, շնորհակալութիւն յայտնելով բոլոր այն գործակիցներուն, որոնց հետ պիտի շարունակէ իր ճամբան եւ որոնցմէ մէկն է խորհրդարանի հայազգի նոր անդամ Կարօ Փայլանը:

«Տեմիրթաշ, որ մէկ օր առաջ վճռաբար կրկնած էր, որ իշխող կուսակցութեան հետ համախոհական կառավարութիւն պիտի չկազմէ, այս անգամ աւելի մեղմ խօսեցաւ, որովհետեւ գիտէր, որ հիմա իր կուսակցութեան վրայ ծանր պարտականութիւն մը կը դրուէր կառավարութեան կազմութեան հարցին մէջ:

«Ան կրկնեց, որ քրտամէտ կուսակցութիւնն է, որ իր հովանիին տակ պիտի ընդունի երկրի բոլոր ժողովուրդները: Ան ըսաւ. “Հայեր, ասորիներ, ալաւիներ, եզիտիներ, արաբներ, կրօնապաշտներ եւ ընկերվարականներ, բոլորը իրենց ներկայացուցիչները պիտի ունենան այս կուսակցութեան երդիքին տակ ու հոն պիտի փնտռուին անոնց խնդիրներուն լուծումները”:

«Տեմիրթաշ հեգնական ոճով խօսեցաւ վարչապետ Ահմէտ Տաւուտօղլուի կողմէ Կիրակի գիշեր պատշգամէն կատարուած յաղթանակի ճառախօսութեան մասին: “Անկեղծ կ՚ըսեմ, նախ կարծեցի, որ վարչապետին սխալ տեղեկութիւն տուած են ընտրութեանց արդիւնքին մասին, եւ ան ալ հաւատալով, ելաւ յաղթանակի այդ ճառախօսութիւնը ըրաւ”, ըսաւ Տեմիրթաշ՝ աւելցնելով. “Աթոռէն ինկաք. եթէ լուր չունիք, ըսենք, որ այլեւս վարչապետ չէք”:

«Տեմիրթաշ ակնարկեց նաեւ այն գրահապատ կառքերուն, որոնցմով միշտ զօրաւոր ճնշումով ջուր կ՚արձակուի ցուցարարներու վրայ: “Հիմա անոնցմով անտառները թող ջրեն”, ըսաւ ան, սրամտութիւններով լեցուն իր ճառախօսութեան ընթացքին»: ■

Փութին Շնորհաւորած Է... Էրտողանը

Թրքական թերթեր Յունիսի 9-ին հրապարակած են լուր մը, որ «դիւանագիտական մոլորանք»ի հանգամանք ունի եւ կու գայ Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինէն, գրած է «Մարմարա»:

Այսպէս, Քրեմլինի աղբիւրներու վրայ հիմնուելով՝ կը հաղորդուի, թէ Փութին հեռաձայնած է իր թուրք պաշտօնակիցին եւ Յունիսի 7-ի ընտրութիւններուն մէջ իշխող կուսակցութեան արձանագրած յաջողութիւններուն համար շնորհաւորած է զինք:

Ըստ նոյն հաղորդագրութեան՝ Փութին եւ Էրտողան խօսած են երկկողմանի յարաբերութիւններու, ուժանիւթային համատեղ ծրագիրներու մասին:

Լուրը հեգնանքով ընդունուած է ընդդիմադիր կուսակցութիւններուն կողմէ և ընդդիմադիրներ պահանջած են գիտնալ, թէ ի՞նչ պատասխանած է Էրտողան:

Ազգայնական շարժում կուսակցութեան երեսփոխան Օքթայ Վուրալ յայտարարած է, որ Փութինին պէտք է յիշեցնել, թէ Թուրքիա ո՛չ թէ նախագահական, այլ խորհրդարանական վարչաձեւով կը կառավարուի: «Բացի ատկէ, ո՛չ թէ շնորհաւորելու, այլ անցած ըլլայ ըսելու համար պէտք է հեռաձայնէր», ըսած է Վուրալ: Ան ըսած է, որ Փութին պարտաւոր է ներողութիւն խնդրել, որովհետեւ անտեսած է Թուրքիոյ խորհրդարանն ու վարչապետը: ■

Յանուն Սուրիահայութեան Անվտանգութեան

Հալէպի բարդ կացութիւնը, ռազմական գործողութիւններու ելեւէջները, քաղաքական բեմահարթակի վրայ Հալէպին առնչուող հակասական լուրերը, կենցաղային անհամար դժուարութիւններն ու յատկապէս բնակելի թաղամասերու պարբերաբար սաստկացող թիրախային ռմբակոծումները մտահոգութեան նոր ալիք բարձրացուցին ոչ միայն տեղւոյն բնակչութեան, այլեւ հալէպահայութեան ճակատագրով մտահոգ ողջ հայութեան մօտ:

Միջազգային բեմահարթակի վրայ տագնապի լուծման հեռանկարի բացակայութիւնը, ճգնաժամի գլխաւոր հեղինակներուն անգամ կացութիւնը հակակշռի տակ առնելու անկարողութիւնը, Սուրիոյ տագնապի մօտալուտ լուծումը չեն ուրուագծեր:

Հալէպի ապահովական վիճակը ծանր է: Այս ուղղութեամբ պատկան մարմիններն ու Հայաստանի պետական ներկայացուցիչները տարբեր մակարդակներով յարաբերական աշխատանքներ կը տանին եւ իրենց կարելին ի գործ կը դնեն գաղութի անվտանգութեան ապահովման համար: Պետական մակարդակի վրայ այս խնդրի արծարծումը կը նախատեսուի Հայաստանի արտաքին նախարարին եւ Ազգային ժողովի պատուիրակութեան Սուրիա այցելութեան ընթացքին:

Սուրիահայութեան եւ յատկապէս հալէպահայութեան զօրակցութեան կոչուած ճիգերուն մէջ, սակայն, մերթ ընդ մերթ գլուխ կը ցցեն այնպիսի երեւոյթներ, որոնք հալէպահայութեան նպաստելու փոխարէն՝ կը բարդացնեն անոր վիճակն ու խուճապի կը մատնեն բնակչութիւնը: Այստեղ անհրաժեշտ կը համարենք լուսարձակի տակ առնել ու պարզաբանել անոնցմէ մի քանին.

– Հալէպահայութեան ապրած հոգեկան ծանր տագնապը առաւել սրել սկսած են հայկական մամուլին ու համացանցային էջերուն մէջ տարածուող տարաբնոյթ լուրերը, անպատասխանատու արտայայտութիւններն ու անճիշդ մեկնաբանութիւնները, որոնք երբեմն գաղութը պարպելու կոչերով, անհեռանկար առաջարկներով իրարանցումներու մէջ կը խրեն տեղւոյն բնակչութիւնը:

Տեղին է հաստատել, որ սուրիահայութիւնը, հակառակ իր բազմապիսի կորուստներուն, Սուրիոյ տարբեր քաղաքներուն մէջ ներկայութիւն է եւ կը շարունակէ գոյատեւել ու գործել իր միութենական, ուսումնակրթական, եկեղեցական հաստատութիւններով: Հաւաքական տեղաշարժի, գաղութ պարպելու խնդիրը, առանց անոր հետեւանքներուն լուրջ ուսումնասիրութեան, համազգային պատասխանատուութեան խնդիր է, որուն համար համահայկական առումով նպաստաւոր պայմաններ չենք տեսներ այսօր: Համայնքի պատասխանատուները յանձնառութեամբ եւ միասնական ճիգերով կը շարունակեն սուրիահայ գաղութը կանգուն պահելու իրենց աշխատանքը՝ միաժամանակ պատկան կողմերու հետ սերտելով կացութեան անակնկալ վատթարացման պարագային նախատեսելի քայլերը:

– Սուրիահայութեան քաղաքական կեցուածքներուն գծով մերթ ընդ մերթ հանգամանալից հայ անձնաւորութիւններու կողմէ կը հնչեն այնպիսի թիւր արտայայտութիւններ, որոնք արհեստական հաւասարակշռութիւն ստեղծելու ձախող փորձեր են ու յաճախ նկատի չեն առներ համայնքի ներկայ կացութիւնն ու անոր առնչուող քաղաքական, ապահովական զգայնութիւնները:

Իրականութեան մէջ անհնար է սուրիահայութեան տագնապի ամբողջական տարողութեան իրազեկ դառնալ ու բարոյապէս թէ քաղաքական գետնի վրայ զօրակցիլ անոր՝ առանց գետնի վրայ իրողութիւնները տեսնելու, առանց Սուրիա այցելելու, իսկ տարբեր մակարդակներէ հնչող զօրակցական կոչերը, խրախուսական ըլլալով մէկտեղ, կը դադրին ազդեցիկ գործօններ ըլլալէ եւ կը տատանին խօսքի սահմաններուն մէջ, եթէ գաղութի տարբեր շրջանակներուն հետ համակարգուած աշխատանքներու չվերածուին:

– Սուրիահայ երեխաներու Հայաստան տեղափոխութեան գծով եւս կը տարածուին ուռճացուած տեղեկութիւններ: Իրականութեան մէջ սուրիահայ երեխաներուն առնչուող Հայաստանի Ազգային ժողովին կողմէ հնչած առաջարկը հալէպահայ որոշ թիւով երեխաներ ամառնային արձակուրդին Հայաստան հրաւիրել էր՝ զանոնք կազդուրելու միտումով: Առաջարկը սերտողութեան տակ է՝ նկատի ունենալով քաղաքէն դուրս գալու դժուար պայմանները: Հրաւէրի այս առաջարկը Հալէպի ապահովական վիճակի բարդացման կանխատեսումներուն կամ սուրիահայ երեխաներու մեծ ծաւալով տեղափոխութեան առնչելը աղմկարար թափահարումներու ծառայող տարաձայնութիւններ են:

– Ներկայ դրութեամբ յստակ է նաեւ, որ Հայաստանի Հանրապետութեան հնարաւորութիւնները թոյլ չեն տար պետականօրէն մեծաթիւ սուրիահայերու ներգաղթի կազմակերպման, ապա նաեւ՝ կեցութեամբ ու աշխատանքով ապահովելու զանոնք: Այսուհանդերձ, Հայաստանի կառավարութիւնը հնարաւորինս կ'օժանդակէ Հայրենիք հաստատուած սուրիահայերուն:

Միւս կողմէ, տագնապէն տուժած ընտանիքները Հայաստան տեղափոխելու եւ անոնց փոխադրութեան ու կեցութեան ժամանակաւոր ծախսերը հոգալու կոչուած մասնակի կարգ մը նախաձեռնութիւններուն անհրաժեշտ է զգուշութեամբ մօտենալ եւ ուռճացուած կերպով չներկայացնել զանոնք, յատկապէս երբ անոնք սուրիահայութեան խնդիրներուն ամբողջական լուծման չեն նպաստեր, այլ պարզապէս սահմանափակ թիւով ընտանիքներու որոշ խնդիրները կը լուծեն:

Հալէպի օր ըստ օրէ վատթարացող տուեալներու լոյսին տակ անհրաժեշտ է շարունակել սուրիահայութեան օժանդակութեան եւ անոր անվտանգութեան ապահովման ուղղուած աշխատանքները՝ միշտ կապի մէջ մնալով տեղւոյն պատասխանատու շրջանակներուն հետ, որուն արդիւնքով օժանդակել Հայաստան կամ հայկական գաղութներ կայք հաստատած սուրիահայերուն՝ միաժամանակ զգոյշ ըլլալով, որ տարբեր երկիրներ հաստատուած հայութեան օգնութիւնը չըլլայ Սուրիա ապրող հայ բնակչութեան օժանդակութեան հաշւոյն:

Խմբագրական «Գանձասար»ի
Մայիս Դ./2015

Թուրքիոյ Նոր Խորհրդարանը

(Քանի մը Արագ Գրառում)

Գրեց՝
ՄԱՐԻ ՄԵՐՏԽԱՆԵԱՆ

Մեծ բացական.- Արդարութիւն եւ Բարգաւաճում կուսակցութեան նախագահ, վարչապետ Ահմէտ Տաւուտօղլուն է: Թուրքիոյ համար յաջող արտաքին նախարարը, փաստօրէն, որպէս վարչապետ ձախողեցաւ: Յիշեցնենք, որ ասիկա կուսակցապետ եւ վարչապետ Տաւուտօղլուի առաջին քննութիւնն էր, առաջին ընտրութիւնը: Տաւուտօղլու միշտ նախագահ Էրտողանի շուքին մէջ եղած է, այնքան, որ շատեր կը մոռնան կուսակցապետի անոր հանգամանքը:

Արդարութիւն եւ Բարգաւաճում Կուսակցութիւն.- 2002-էն ի վեր իւրաքանչիւր ընտրութեան իր քուէները աւելցուցած կուսակցութիւնը այս անգամ թէ՛ Թուրքիոյ տարածքին եւ թէ իւրաքանչիւր նահանգի մէջ քուէ կորսնցուց: Այս ընտրութեան արդիւնքներու լոյսին տակ համախոհական կառավարութիւն, կամ «փոքրամասնական կառավարութիւն» կազմելու պարտաւորութեան դիմաց է:

Նախագահ Էրտողանի նախագահական համակարգ հաստատելու հեռանկարը չափազանց դժուար ուղի մտաւ: Խորհրդարանական բաւարար մեծամասնութիւն չունենալով, այդ նպատակին հասնելու համար այլընտրանքը հանրաքուէն է: Էրտողան պիտի դիմէ՞ այս արկածախնդրութեան:

Քրտական գործօնը.- HDP-ն իսկական անակնկալ էր: Խորհրդարան մտնել-չմտնելու կասկածները փարատելէն անդին անցնելով, Ժողովուրդներու Ժողովրդավարական Կուսակցութիւնը, 79 երեսփոխաններով, որոշիչ դեր ունի այլեւս: Բաղդատելու համար նշենք, որ Ազգայնական Շարժում կուսակցութիւնը 81 երեսփոխան ունի նոյն խորհրդարանին մէջ: Այստեղ կ'արժէ յիշեցնել, որ այս կուսակցութիւնը վեց փոքր կուսակցութիւններու միացումով կազմուած է եւ երկու համանախագահներ ունի: Թերեւս կուսակցութեան սպասուող փորձութիւններէն մէկը այս միութեան պահպանումը պիտի ըլլայ:

Քիւրտերը նոր եւ փայլուն առաջնորդ մը ունեցան: Սելահէտտին Տէմիրթաշի խիզախ, արագ, կտրուկ եւ վճռական կեցուածքները այս շարժման անդամներուն վրայ դրական ազդեցութիւն կը ձգէ:

Ֆեթհուլլահ Կիւլէնի ուրուականը այս ընտրութեան ներկայ էր: Թէեւ կիւլէնական շարժումը Էրտողանի (եւ անոր մօտիկներու) թիրախն է, սակայն ուշադիր հետեւողը կը նկատէ, որ Կիւլէնի շարժումը նոյնիսկ Արդարութիւն եւ Բարգաւաճում կուսակցութեան մէջ դեռ մեծաթիւ համակիրներ ունի:

Ընտրութեան արդիւնքներու քարտէսին նայելով կրնանք ըսել, որ Թուրքիոյ Արեւմուտքը Հանրապետականժողովրդավարական է, Արեւելքը՝ քրտական, երկուքին միջեւ՝ արդարութիւն եւ բարգաւաճում գաղափարի հետեւորդ է, իսկ ազգայնական Շարժում կուսակցութիւնը միայն մէկ նահանգի մէջ տիրական է:

Քուէները յստակացան.- աւելի ճշգրիտ՝ քուէները իսկական տէրերը գտան. օրինակ, Ժողովրդային Հանրապետական կուսակցութեան կորսնցուցած քուէները անցան քիւրտերուն: Գաղտնիք չէ, որ մեծ քաղաքներուն մէջ քիւրտերը յաճախ այս կուսակցութեան կը քուէարկէին: Թուրքիոյ արեւելեան շրջաններուն մէջ եւս քիւրտերը սկսան իրենց քուէներուն տէր դառնալ: Յաճախ զուտ կրօնական մղումներով AKP-ին հակող քիւրտերը այս անգամ աւելի կտրուկ արտայայտուեցան: Թերեւս պատճառը աշխարհագրական այս տարածքին մէջ զգալիօրէն զարթնած քրտական ինքնավարութիւնն է:

Նոր խորհրդարանը երեք հայ պատգամաւոր ունի: Ցեղասպանութեան հարցով հայկական աւանդական ակնկալութիւնները մէկդի պէտք է դնել եւ հիմա պէտք է շա՜տ զգոյշ ըլլալ, որպէսզի Թուրքերը «ընտրուած թրքահայու» խաղաքարտը չխաղան Սփիւռքի եւ Հայաստանի հետ... ■

Պելճիքայի Խորհրդարանի Ստորին Պալատը Մտադիր Է Ճանչնալ Հայոց Ցեղասպանութիւնը

Պելճիքայի խորհրդարանի Ստորին պալատի մեծամասնութիւնը մտադիր է ճանչնալ Հայոց ցեղասպանութիւնը: Այս մասին RTBF եւ RT պատկերասփիւռի կայաններուն տուած հարցազրոյցին ընթացքին յայտարարած է Պելճիքայի խորհրդարանի Ներկայացուցիչներու տան «Բարեփոխական շարժում» (MR) խմբակցութեան առաջնորդ Տենի Տիւքարմ:

Ըստ «Արմենփրէս»ի՝ յառաջիկային խմբակցութեան առաջնորդը համապատասխան բանաձեւի նախագիծ պիտի ներկայացնէ Ստորին պալատին՝ առ ի քննարկում: Նշենք, որ «Բարեփոխական շարժում»ը միակ քաղաքական ուժը չէ, որ կը պահանջէ անյապաղ ճանչնալ Հայոց ցեղասպանութիւնը:

Համախոհութեան անդամ մէկ այլ կուսակցութիւն մը «Ֆլամանտ նոր դաշինքը» (N-VA), Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման վերաբերեալ արդէն բանաձեւի նախագիծ ներկայացուցած է, սակայն Տիւքարմ շեշտած է, որ նախագիծը տակաւին լուրջ մշակման կարիք ունի, որովհետեւ բովանդակութեան մէջ կը բացակայի Ստորին պալատին կողմէ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման մասին դրոյթը, ինչ որ, ըստ պարբերականին, Տիւքարմ նկատած է կարեւորագոյն կէտը:

RLN պարբերականը հաստատած է, որ բոլոր կուսակցութիւններն ալ կ'ուզեն ճանչնալ Հայոց ցեղասպանութիւնը, եւ թրքական ծագում ունեցող կարգ մը պատգամաւորներու վերաբերումը վէճի պատճառ կը դառնայ: Պարբերականը կը յիշեցնէ «Ժողովրդավարական մարդասիրական կեդրոն» կուսակցութեան օրինակը, երբ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչումը մերժող պատգամաւոր Մահինուր Օզտեմիրը հեռացուած էր կուսակցութեան շարքերէն:

Նշենք, որ Պելճիքայի Ծերակոյտը 1998-ին ճանչցած է Հայոց ցեղասպանութիւնը եւ կոչ ուղղած Թուրքիոյ՝ ընդունելու իր անցեալը: ■

Հազուագիւտ Ջութակներու Ցուցահանդէս-Վաճառք Երեւանի Մէջ

Արամ Խաչատրեանի երեւանեան տուն-թանգարանին մէջ ցուցադրուած եւ վաճառքի դրուած են 18-19-րդ դարերու հազուագիւտ ջութակներ, որոնց կարգին՝ Անթոնիօ Սթրատիվարիուսի, Նիքոլօ Կալիանոյի եւ աշխարհահռչակ այլ վարպետներու պատրաստած ութ ջութակներ:

«Աշխարհում ընդունուած է, որ մրցոյթներում կազմակերպւում են այսօրինակ ցուցահանդէսներ: Կարող եմ փաստել, որ ոչ միայն "Արամ Խաչատրեան-մրցոյթում", այլ առհասարակ՝ Հայաստան առաջին անգամ են բերւում նման որակի եւ քանակի գործիքներ», յայտնած է «Արամ Խաչատրեան-մրցոյթ» մշակութային հիմնարկի տնօրէն Աննա Տէր Յովակիմեան:

Ցուցահանդէսի կազմակերպիչն է «Արամ Խաչատրեան-մրցոյթ» մշակութային հիմնարկը: Ջութակները տրամադրած է զուիցերիական «Տել Ճեզու» հիմնադրամը: Ցուցահանդէսի բացման արարողութեան՝ հիմնադրամի տնօրէն Ռոպերթ Տիմիթրեսքու նշած է, որ ուրախ են՝ դառնալով Արամ Խաչատրեանի անուան մրցումի մասնակիցներէն:

«Իմ կեանքում շատ եմ հանդիպել հայ երաժիշտների, կարծում եմ, որ Հայաստանը դասական երաժշտութեան վառ աւանդոյթներ ունի, եւ շատ ուրախ եմ, որ այս պատմական հաւաքածուն այսօր Հայաստանում է ու հէնց՝ «Արամ Խաչատրեան մրցոյթ»ի առիթով», յայտնած է Ռոպերթ Տիմիթրեսքու:

Նշենք, որ կազմակերպիչներուն ընտրութեամբ մրցումի դափնեկիրներէն մէկուն իրաւունք պիտի վերապահուի մէկ տարի նուագելու ցուցադրուած գործիքներէն Ուիլէոմի 1825 թուականի ջութակով: Ուստի, այդ ջութակը ցուցադրուած է, բայց չի վաճառուիր: ■

«Որոտան»ի Վաճառքի Պայմանագիրը Ստորագրուած Է

Վարչապետ Յովիկ Աբրահամեանի ներկայութեան, կառավարութեան շէնքին մէջ Յունիսի 8-ին ստորագրուած է «Որոտան հիտրոելեկտրակայանների համալիր» ընկերութեան գոյքի առքուվաճառքի փոփոխուած պայմանագիրը՝ Հայաստանի Հանրապետութեան, «Որոտան հիտրոելեկտրակայանների համալիր», «Քոնթուր կլոպալ հիտրոկասկադ», «Քոնթուր կլոպալ տերրա հոլտինկզ» եւ «Սի-Ձի սոլուշընզ կլոպալ հոլտինկ քամփընի» ընկերութիւններուն միջեւ:

Փաստաթուղթը ստորագրած են ՀՀ ուժանիւթի եւ բնական պաշարներու նախարար Երուանդ Ջախարեան, «Որոտան հիտրոելեկտրակայաններու համալիր» ընկերութեան գլխաւոր տնօրէն Սասուն Խաչատրեան, «Քոնթուր կլոպալ հիտրոկասկադ» եւ ««Քոնթուր կլոպալ տերրա հոլտինկզ» ընկերութիւններու լիազօրուած անձ/ներկայացուցիչ, ինչպէս նաեւ «Սի-Ձի սոլուշընզ կլոպալ հոլտինկ քամփընի» ընկերութեան գլխաւոր գործադիր տնօրէն՝ Ճոզէֆ Պրենտ:

Վարչապետը ողջունած է «Որոտան հիդրոելեկտրակայանների համալիր» ընկերութեան գոյքի առքուվաճառքի պայմանագիրի ստորագրումը՝ որպէս հայ-ամերիկեան տնտեսական յարաբերութիւններու ամրապնդման ուղղութեամբ կարեւոր քայլ:

Երկու երկիրներու տնտեսական կապերու ընդլայնման անդրադառնալով, վարչապետը կարեւոր համարած է նաեւ Մայիսին, Ուաշինկթընի մէջ «Առեւտրի եւ ներդրումների մասին շրջանակային համաձայնագրի» ստորագրումը, որ բարենպաստ պայմաններ կը ստեղծէ ներդրումներու ներգրաւման, ապրանքի շրջանառութեան եւ առեւտուրի խրախուսման համար:

Ճոզէֆ Պրենտ «աննախադէպ» համարած է այս առքուվաճառքի պայմանագիրի ստորագրումը եւ ընդգծած, որ իրենք շահագրգռուած են եւ կը ծրագրեն մեծածաւալ ներդրումներ կատարել՝ համալիրի արդիականացման ու լիարժէք գործարկման համար: ■

Վանի Մէջ Կայացած Գիտաժողովներուն՝ Հայերէնով Զեկուցումներ

Տոքթ. Սարգիս Ատամ կը տեղեկացնէ, թէ Յունիսի 4-6, Վան քաղաքին մէջ գումարուած է Միջագետքի բժշկական միութեան եւ Վանի Հաքքարի բժշկական կաճառի միասնաբար կազմակերպած Ա. բժշկագիտական, Բ. ատամնաբժշկագիտական եւ Ա. դեղագործագիտական գիտաժողովները, որոնց մասնակցած են 13 երկիրներէ աւելի քան 700 մասնակիցներ, իրենց 105 գիտական զեկոյցներով:

Գիտաժողովին մասնակցած են նաեւ երեք հայ բժիշկներ, երեք հայ ատամնաբոյժներ եւ հայ դեղագործ մը (Մարիամ Սարգիսեան, Իրաք), որոնք հանդէս եկած են հետեւեալ նիւթերով՝ «Շրթունքներու եւ Քիմքերու Ճեղքերը» (ատամնաբոյժ Թորոս Ալճան), «Երիկամի Զարկերակի Սեղմում» (տոքթ. Արա Ուղուրլեան), «Հիւանդանոցի Հիժէն ու Առողջապահութիւն» (տոքթ. Համբարձում Մերկէրեան) իսկ գիտաժողովի հայերէն բաժինի վարիչ տոքթ. Սարգիս Ատամ՝ «Պարբերական Հիւանդութիւն-Հայկական Հիւանդութիւն» նիւթով: Բոլոր բժիշկներն իրենց զեկոյցները ներկայացուցած են հայերէն լեզուով:

Հայ բժիշկներու կողմէ հայերէն լեզուով ներկայացուած զեկուցումները դարձած են ներկաներու ուշադրութեան ու հետաքրքրութեան կիզակէտը, արժանանալով գիտաժողովի կազմակերպիչներու բարձր գնահատանքին:

Գիտաժողովի աւարտին, կազմակերպիչ մարմնին կողմէ հրատարակուած է միացեալ ամփոփագիր մը, ուր յիշուած են Միջին Արեւելքի տարածքին ապրող ժողովուրդներու տառապանքներն ու ողբերգութիւնները, նշուած է նաեւ մարդու կեանքին եւ մարդու առողջութեան, խաղաղութեան եւ եղբայրութեան կարեւորութիւնը: Հրատարակութեան մէջ շեշտը դրուած է նաեւ տարածաշրջանի աշխարհագրութեան մէջ ապրող ժողովուրդներու ապրած հալածանքներուն, բռնատիրութիւններուն ու պատերազմներուն դէմ միասնաբար պայքարելու հրամայականին վրայ՝ աւարտելով հետեւեալ տողերով. «Տարածաշրջանին մէջ տիրող քաղաքական անկայունութիւնն ու տագնապալի կացութիւնը բնակիչներու ներաշխարհին մէջ ստեղծեց լարուածութիւն ու հոգեկան խանգարում: Մարդոց առողջութիւնը կը կարօտի գիտական քննարկումներու: Հետեւաբար այս նիւթը դարձաւ մեր այս տարուայ գիտաժողովի մայր թեման: Մարդու կեանքը ծայր աստիճան կարեւոր է: Մենք, որպէս բժիշկներ, ատամնաբոյժներ, դեղագործներ պիտի շարունակենք պաշտպանել ու յարգել մարդու ապրելու իրաւունքն ու կեանքը, ինչպէս որ մինչեւ այսօր պաշտպանեցինք ու յարգեցինք: Մենք արդէն այս ուղղութեամբ երդում մը ունինք»:

Հրատարակութեան մէջ շեշտը դրուած էր նաեւ մայրենի լեզուի գործածութեան պահպանման ու պաշտպանման կարեւորութեան վրայ: ■

Նոր Թատերաբեմը Թուրքիոյ Մէջ

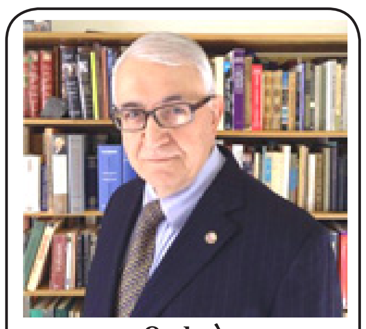

Գրեց՝
ԿԱՐՕ ԱՐՄԷՆԵԱՆ

Թուրքիոյ խորհրդարանական ընտրութիւններու վերջնական արդիւնքները տակաւին չեն յայտարարուած. այնուամենայնիւ քաղաքական թատերաբեմի ուրուագիծը յստակ կը թուի ըլլալ այս կէտին վրայ: Էրտողան չէ յաջողած Ազգային Մեծ Ժողովէն դուրս պահել Սելահէտտին Տեմիրթաշի նոր կուսակցութիւնը՝ HDP-ն: Քուէներու երկու երրորդի հաշուառումը ցոյց կու տայ, որ Տեմիրթաշ արդէն ճեղքած է 10%-ի պայմանական չեմը և կը պատրաստուի տեղ գրաւել նոր խորհրդարանէն ներս: Իսկ Էրտողանի կուսակցութիւնը՝ AKP, որ 2002-էն ի վեր կը տիրապետէր երկրի քաղաքական դաշտին, դեռ չէ իսկ հասած 45%-ի մակարդակին: Մեծ պարտութիւն մը, արդարև, Նախ. Էրտողանի համար և մեծ հարուա՛ծ մը՝ իր հեղինակութեան:

Այս բոլորէն կը հետեւի, որ կը գտնուինք Թուրքիոյ քաղաքական դաշտի վերադասաւորման նախօրեակին: Ճիշտ է, որ Էրտողանի կուսակցութիւնը վարչապետ Տաւուտօղլուի գլխաւորութեամբ պիտի շարունակէ ըլլալ մեծամասնական ուժը Ազգային Մեծ Ժողովէն ներս և սակայն իր զեղչուած ուժականութեամբ՝ ան պիտի ստիպուի փնտռել գործակցութիւնը իր հակառակորդներուն: Անոնցմէ առաջինը Քիլիճտարօղլուի քեմալիստներն են (CHP), որոնք հաւանաբար պիտի գրաւեն (ինչպէս նախապէս) երկրորդ տեղը խորհրդարանին մէջ: Այս վերջինին կը յաջորդեն Պահչելիի ծայրայեղ աջակողմեան ազգայնականները (MHP), որոնք, ըստ դիտողներու, վերջերս մերձեցման որոշ տրամադրութիւն կը ցուցաբերեն Էրտողանի կուսակցութեան նկատմամբ: Էրտողան և Տաւուտօղլու պիտի ուզե՞ն դաշնակցիլ այս երկու ուժերէն մէկնումէկուն հետ: Եւ յատկապէս որո՞ւն: Եւ ի՞նչ առաջնահերթութեան համար և ի՞նչ գնով...

Էրտողանի կուսակցութեան առաջնահերթ խնդիրն է այսօր խորհրդարանէն կորզել իրենց կողմէ առաջարկուած սահմանադրական փոփոխութիւններու փաթեթը, որուն շնորհիւ AKP ինքզինք կը հաստատէ որպէս լայն լիազօրութիւններով գործող միահեծան նախագահական ուժ: AKP կրնա՞յ այս բանն իրագործել համաձայնութեան եզրեր գտնելով իր վերոյիշեալ հակառակորդներուն հետ և բանալի դիրքեր զիջելով անոնց: Թուրքիոյ ներքին քաղաքական դաշտը պիտի բիւրեղանա՞յ, թէ աւելի ևս պիտի պղտորի նմանօրինակ մէկ դաշինքով: Քրտական խնդիրը կ'երթայ նոր բևեռացումներո՞ւ, թէ նոր համակեցութեան: Եւ վերջապէս ի՞նչ բանի կը յանգի Էրտողանի «օսմանականութեան» տարածաշրջանային քաղաքականութիւնը այս բոլորէն ետք... Եւ ինչպիսի՞ յենարաններու կրնայ ապաւինիլ Էրտողան Արևմուտքի և Ռուսաստանի մէջ:

Պէտք չէ անշուշտ բացառել հաւանականութիւնը Տեմիրթաշի հետ ուղղակի հաշուի նստելու Էրտողանեան նախաձեռնութեան մը: Էրտողան կրնայ նախ փորձել խաղաքարտերը խառնել հարցականի տակ առնելով HDP-ի քուէն դիմելով Սահմանադրական Դատարան: Այդ բանին գինը շատ բարձր է և յաջողութիւնը՝ լրջօրէն խնդրական: Էրտողան կրնայ նաև փորձել իր նոր խաղին մէջ ներքաշել HDP-ն... Այս մէկը բոլորովին նոր և ականուած փորձադաշտ մըն է քիւրտերու այսօրուան ղեկավարութեան համար: Իրականութեան մէջ, ասիկա քիւրտերու քաղաքական հասունութեան իսկական վայրկեանն է: Ճշմարտութեա՛ն վայրկեանը: Տեմիրթաշ պիտի կրնա՞յ մնալ սևեռուած մարդկային իրաւանց և ժողովրդավարութեան ի խնդիր մղուող պայքարի իր դիրքերուն վրայ: Պիտի կրնա՞յ ուժի նոր խարիսխ մը ձևաւորել Թուրքիոյ քաղաքական կեանքին մէջ: Պիտի կրնա՞յ բանալ Թուրքիան նոր փորձի և նոր չափանիշներու համար: Թուրքիոյ ներքին քաղաքականութեան թատերաբեմը իսկապէ՞ս պիտի ըլլայ նոր, թէ պիտի շարունակէ ցոլացնել վերջին 150 տարուան ընթացքին դրսևորուած Թուրքիոյ բոլոր մութ բնագիծները:

Եւ Տեմիրթաշ ի վերջոյ ո՞ր Թուրքիոյ մաս պիտի կազմէ: ■

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.

«Ձախողութեան Մատնեցինք Նախագահական Վարչակարգի Անցնելու Էրտողանի Ծրագիրը»

Քրտամէտ Ժողովուրդներու ժողովրդավարական կուսակցութիւնը յայտարարեց, որ ձախողութեան մատնած է Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանի՝ երկրին սահմանադրութիւնը բարեփոխելով վարչակարգը նախագահականի վերածելու ծրագիրը:

Կուսակցութիւնը նշեց, որ Արդարութիւն եւ բարգաւաճում կուսակցութեան հետ համախոհական կառավարութեան մը մաս պիտի չկազմէ:

Թուրքիոյ վարչապետ Ահմէտ Տաւուտօղլու իր կարգին յայտարարած է. «Արդարութիւն եւ բարգաւաճում կուսակցութիւնը առաջին դիրքի վրայ է եւ խորհրդարանական ընտրութիւններուն յաղթականը»՝ նշելով. «Ոչ ոք կրնայ իր պարտութիւնները յաղթանակներու վերածել, եւ բոլորը պէտք է իրենք զիրենք հաշուետուութեան կանչեն»:

Ան շեշտած է, որ ժողովուրդին կամքը բարձրագոյն եւ վերջնական կամքն է, զոր բոլոր կողմերն ու կուսակցութիւնները պէտք է յարգեն: «Իշխանութեան վրայ 12-13 տարին պատմական մեծ երթերուն համար պարզապէս սկիզբն են: Փառք Աստուծոյ, մեծ յաջողութիւններ արձանագրեցինք եւ տակաւին ունինք արձանագրելիք», ընդգծած է ան:

Տաւուտօղլու թրքական կուսակցութիւններուն կոչ ուղղած է Թուրքիոյ «ապագային եւ խաղաղութեան ու կայունութեան հաստատման համար» բանաձեւել «աշխարհիկ» սահմանադրութիւն մը՝ շեշտելով. «Ոչ մէկ ուժ կրնայ տիրել ժողովուրդին կամքին, եւ որեւէ լոպի կամ էութիւն երկրին ճակատագրին ճշդման մէջ դեր պիտի չունենայ»:

Էրտողան Յունիսի 8-ին խորհրդակցած է Տաւուտօղլուի հետ եւ քննած խորհրդարանական ընտրութիւններուն արդիւնքը:

Թրքական «Միլլիյէթ» օրաթերթի կայքը հաղորդեց, որ Էրտողան Կիրակի հրապարակած է յայտարարութիւն մը, որուն մէջ ընդգծած է, որ ընտրութիւններուն մասնակցութեան ցուցանիշը աճած է, ինչ որ ժողովրդավարացման հարցին մէջ վճռականութեան նշան է:

«Մեր ժողովուրդին գնահատականը ամէն բանէ բարձր է: Ան որեւէ կուսակցութեան առանձին իշխելու կարելիութիւն չէ տուած, եւ այսպիսի պատկերի պարագային ընտրութեան մասնակցած բոլոր կուսակցութիւններուն կողմէ կ'ակնկալեմ առողջ եւ իրատեսական մօտեցում: Ընտրութենէն ետք սկսած այս նոր ժամանակաշրջանին մէջ մեր երկրին մէջ կայունութեան ու վստահութեան մթնոլորտի, ժողովրդավարական ձեռքբերումներու պահպանման համար բոլոր կուսակցութիւնները անհրաժեշտ զգայնութիւնը պէտք է ցուցաբերեն եւ պատասխանատու մօտեցում դրսեւորեն», ըսած է ան:

Միւս կողմէ, Թուրքիոյ գնչուներն ու եզիտիները առաջին անգամ ըլլալով ներկայացուած պիտի ըլլան խորհրդարանին մէջ: Հանրապետական ժողովուրդի կուսակցութենէն գնչու թեկնածու Էօզճան Պուրչու եւ ժողովուրդներու ժողովրդավարական կուսակցութենէն եզիտի թեկնածուներ Ֆելեքնաս Ուճա եւ Ալի Աթալան խորհրդարանին մէջ աթոռներ ապահոված են:

Նշենք, որ ընտրութիւններէն ետք Պոլսոյ սակարանը երկուշաբթի 6 տոկոս անկում արձանագրած է, իսկ թրքական թղթոսկին արժեզրկուած: Իշխող կուսակցութեան արձանագրած արդիւնքին լոյսին տակ անկում կրած է նաեւ ջրաշիթ մեքենաներ արտադրող թրքական ընկերութեան մը բաժնետոմսերու սակը: ■

Ռուսիա Կը Յուսայ՝ ՄԱԿ-ի Ընդհանուր Ժողովին ԵՏՄ-ին Դէտի Կարգավիճակ Կը Տրուի

ԹԱՍՍ կը գրէ, որ Ռուսիոյ արտաքին նախարար Սերգէյ Լաւրով Պելոռուսի արտաքին նախարար Վլատիմիր Մաքէյի հետ տեսնուելէ ետք յայտարարած է, որ Ռուսիա յոյսով է, որ ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովի 70-րդ նստաշրջանին, որ պիտի կայանայ Սեպտեմբերին, Եւրասիական տնտեսական միութեան (ԵՏՄ) դէտի կարգավիճակ կը տրուի:

«Յոյս ունինք, որ Սեպտեմբերին՝ Ընդհանուր ժողովի 70-րդ նստաշրջանին, Եւրասիական տնտեսութեան միութիւնը կը ստանայ դէտի կարգավիճակ: Մենք մեր գործընկերներուն հետ կը համակարգենք այդպիսի նախագիծի յառաջխաղացման աշխատանքները ՄԱԿ-ի մէջ», նշած է Լաւրով:

ՄԱԿ-ի Ընդհ. ժողովի դէտի կարգավիճակ ունին ԱՊՀ-ն, ԵԱՀԿ-ը, Եւրոպական Միութիւնը, Արաբական լիկան: ■

Վերջին Երեք Հազար Տարիներուն Հայերը Պահպանած Են Իրենց Մարդաբանական Տեսակը

ԼԵՒՈՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԵԱՆ

Քոփենհակընի համալսարանին մէջ կատարուած կենսաչափական ու ժառանգաբանական հետազօտութիւններու արդիւնքներուն համաձայն՝ հակառակ բազմաթիւ օտարածին երեւոյթներուն, հայոց ծինային ֆոնտին մէջ էական արտաքին ազդեցութիւն չէ արձանագրուած, եւ առնուազն վերջին երեք հազար տարիներուն հայերը չեն միախառնուած ու պահպանած են իրենց մարդաբանական տեսակը:

Համալսարանին կատարած ուսումնասիրութեան արդիւնքները ներկայացուցած է Հայաստանի Գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի կենսաբանութեան հիմնարկի «Էթնոգենոմիկայի լաբորատորիա»ի վարիչ, կենսաբանական գիտութիւններու դոկտոր, փրոֆեսոր Լեւոն Եպիսկոպոսեան: Այս մասին գրած է «Արմռատիօ»էն Լիլիթ Մուրադեան:

Քոփենհակընի համալսարանին մէջ ուսումնասիրուած են 101 հնագոյն ծինային նմոյշներ Եւրասիոյ տարբեր շրջաններէն: Ուսումնասիրութեան մէջ առաջին անգամ տեղ գտած են Հայաստանի պրոնզէ եւ երկաթէ դարերու տարբեր հնավայրերուն մէջ պեղուած մարդոց ծինային տուեալները: Ուսումնասիրութեան նպատակը պրոնզէ դարուն Եւրասիոյ բնակչութեան ծինային նկարագիրը ճշդելն է:

Լեւոն Եպիսկոպոսեան ըսած է. «Հայաստանի ներկայ տարածքում յայտնաբերուած բրոնզէդարեան նիւթերն ունեն նոյն գենետիկական պատկերը, ինչ ունենք այսօր: Այսինքն՝ հազարամեակներ շարունակ այս տարածքի վրայ ապրել ու այսօր էլ շարունակում է ապրել մարդաբանական նոյն տեսակը»:

Նշենք, որ տարածաշրջանի երկիրներէն այս հետազօտութեան մասնակցած է միայն Հայաստանը: Ըստ Եպիսկոպոսեանի՝ պատճառը այն է, որ Հայաստան չունի խնդիր եւ բարդոյթ: «Համագործակցութեան առաջարկը մեր արեւելեան հարեւանը մերժել է՝ պատճառաբանութեամբ, թէ Ադրբեջանում այսօր իրականացւում է էթնիկական կոնսոլիդացման քաղաքականութիւն եւ նման հետազօտութիւններով չեն ցանկանում խտրականութիւն մտցնել կամ անջրպետ առաջացնել էթնիկ խմբերի միջեւ»: ■

Արամ Ա. Կաթողիկոս Տեսակցած Է Գանատայի Պաշտպանութեան Նախարարին Հետ

Չորեքշաբթի, 3 Յունիս 2015-ին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոս, Օթթաուայի մէջ, աւելի քան ժամ մը տեւողութեամբ հանդիպում ունեցած է Գանատայի պաշտպանութեան նախարար Ճէյսըն Քենիի հետ: Վեհափառն ու պաշտպանութեան նախարարը անձնական բարեկամներ ըլլալով եւ Անթիլիասի ու Գանատայի մէջ յաճախակի առիթներով հանդիպած ըլլալով, մտերմիկ մթնոլորտի մէջ ու իրապաշտ մօտեցումով քննած են շարք մը հարցեր, որոնց շարքին՝ Միջին Արեւելքի ներկայ կացութիւնը եւ Հայոց ցեղասպանութեան հարիւրամեակին առնչուող շարք մը խնդիրներ:

Անոնք շեշտած են Միջին Արեւելքէն ներս թէ այլուր իսլամ ծայրայեղականներուն կողմէ ստեղծուած կացութիւնը միացեալ ճիգերով դիմագրաւելու անհրաժեշտութիւնը: Վեհափառ հայրապետն ու նախարարն ընդգծած են Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման ու հատուցման հրամայականը: Նախարարը յատկապէս շեշտած է Միջին Արեւելքի մէջ քրիստոնեայ համայնքներու պաշտպանութիւնը ապահովելու կարիքը: Այս ծիրէն ներս, վեհափառն անդրադարձած է Սուրիոյ ու յատկապէս Հալէպի հայութեան դիմագրաւած ներկայ դժուարութիւններուն:

Ապա, Արամ Ա. կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան «Ասպետ»ի շքանշանով պարգեւատրած է նախարար Քենին՝ առ ի գնահատանք հայ ժողովուրդին ու Հայ դատին անոր յարատեւ զօրակցութեան:

Յայտնենք, որ նոյն օրը՝ Պոսթընէն Օթթաուա ժամանելէ անմիջապէս ետք, Գանատա-Հայաստան բարեկամութեան խորհրդարանական խումբի նախագահ՝ երեսփոխան դր. Հարոլտ Ալպրեխթ, Գանատայի խորհրդարանին մէջ ճաշկերոյթ կազմակերպած է ի պատիւ Արամ Ա. կաթողիկոսին, որու ընթացքին վեհափառն ու հիւրընկալը լայնօրէն անդրադարձած են Հայաստան-Գանատա գործակցութեան կարեւորութեան:

Սոյն տեսակցութիւններուն ներկայ գտնուած են՝ Գանատայի Հայոց Թեմի առաջնորդ Մեղրիկ եպս. Բարիքեան, Ազգային Կեդրոնական վարչութեան անդամ Ժիրայր Պասմաճեան, Ազգային Վարչութեան ատենապետ Գրիգոր Տէր Ղազարեան, Հայ դատի յանձնախումբի նախագահ Յակոբ Տէր Խաչատուրեան, Գանատայի Հայ դատի յանձնախումբի ատենապետ Րաֆֆի Տօնապետեան եւ Յուսիկ Ծ. վրդ. Մարտիրոսեան: ■

...Եւ Կրօնից Ազատութեան Նախարարի Հետ

Արամ Ա. կաթողիկոս, Օթթաուայի մէջ երկար հանդիպում մը ունեցած է Գանատայի կրօնից ազատութեան նախարար դր. Էնտրու Պէննըթի եւ նախարարութեան բարձրաստիճան պատասխանատուներու հետ:

Հանդիպումի ընթացքին Արամ Ա. կաթողիկոս եւ նախարար Պէննըթ արծարծած են կրօններու ազատութեան հրամայականին եւ սկզբունքներուն առնչուող զանազան հարցեր: Նախարարը նշած է, թէ այս օրերուն Միջին Արեւելքի անցուդարձերը իրենց օրակարգին վրայ հրատապ հարց են եւ մտահոգութեամբ կը հետեւին քրիստոնէութեան ու հայութեան Սուրիոյ մէջ դիմագրաւած դժուարութեանց: Ան ըսած է թէ աշխատանք կը տանին նաեւ միջազգային ընկերութեան ուշադրութեան յանձնելու շրջանէն ներս փոքրամասնութիւններու դիմագրաւած դժուարութիւնները՝ միշտ յիշեցնելով թէ հանդուրժողութիւնը կարեւոր է բազմակրօն ընկերութեան համար:

Վեհափառը՝ մեկնելով երկար տարիներու միջ-եկեղեցական ու միջ-կրօնական ծիրէն ներս ունեցած փորձառութենէն, իր տեսակէտներն ու մտահոգութիւնները պարզած է ու յատկապէս մատնանշած հետեւեալ կէտերը. 1) Ճիշդ չէ որ կրօնական ազատութեան հարցը Գանատայի արտաքին քաղաքականութեան մաս կազմէ, նման մօտեցում սխալ մեկնաբանութեանց դուռ կրնայ բանալ: 2) Կրօնական ազատութեան հարցը պէտք է հետապնդել մարդկային իրաւանց ու ժողովրդավարական սկզբունքներու լոյսին տակ՝ նկատի ունենալով տարբեր կրօնա-քաղաքական միջավայրերու մօտեցումները: 3) Ի մտի ունենալով հարցին զգայուն հանգամանքը, միաժամանակ անոր միջազգային տարողութիւնը, վեհափառն առաջարկած է, որ միջազգային համագումար մը կազմակերպուի մասնակցութեամբ պետութիւններու, կրօններու եւ քաղաքացիական հասարակութեան ներկայացուցիչներուն:

Վեհափառն առաջարկած է նաեւ, որ Գանատայի խորհրդարանը կրօններու ազատութեան նախարարութեան կողմէ առաջարկուած յատուկ բանաձեւ մը որդեգրէ, որով յանձնարարէ Թուրքիոյ վերջ տալու կրօնական ազատութեանց ամէն ձեւի խախտումները եւ վերադարձնել Թուրքիոյ մէջ բռնագրաւուած բոլոր պաշտամունքի վայրերը, վանքերը, համայնքային դպրոցներն ու հիւանդանոցները, սրբավայրերը եւ եկեղեցապատկան ու ազգապատկան կալուածները իրենց օրինական իրաւատէրերուն: Վերջապէս ան յայտնած է, որ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը նախաքայլն առած է եւ Թուրքիոյ Սահմանադրական Դատարանին մօտ դատ բացած՝ պահանջելով Սիսի պատմական կաթողիկոսարանի վերադարձը, որ բազմաթիւ այլ եկեղեցապատկան եւ ազգապատկան կալուածներու նման բռնագրաւուած էր օսմանեան կառավարութեան կողմէ:

Տեսակցութեան ներկայ գտնուած են Գանատայի Հայոց Թեմի առաջնորդ Մեղրիկ եպս. Բարիքեան, Ազգային Կեդրոնական վարչութեան անդամ Ժիրայր Պասմաճեան, Ազգային Վարչութեան ատենապետ Գրիգոր Տէր Ղազարեան եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան միջ-եկեղեցական բաժանմունքի վարիչ Յուսիկ Ծ. վրդ. Մարտիրոսեան: ■

Կատարուած Է Յունահայ Թեմի Ազգային Երեսփոխանական Ժողովի Ընտրութիւնը

Կիրակի՝ 7 Յունիս 2015-ին, առաւօտեան ժամը 9-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 7-ը, Յունաստանի ամբողջ տարածքին՝ Աթէնքի, Քիֆիսիայի, Փալէօ Ֆալիրոյի, Նէոս Գոզմոսի, Գոքինիոյ, Գարէայի, Թեսաղոնիկէի, Սերէսի, Գավալայի, Քսանթիի, Գոմոթինիիի, Ալեքսանտրուպոլսոյ և Տիտիմոթիխօ-Օրէսթիատայի ընտրական կեդրոններուն մէջ, կայացան Յունահայոց Թեմի Ազգային Երեսփոխանական ընտրութիւնները:

Ընդառաջելով Ազգային Վարչութեան եւ Թեմական Երեսփոխանական Կեդրոնական Ընտրական Յանձնաժողովի կոչին՝ յունահայութիւնը ստուար շարքերով ուղղուեցաւ դէպի ընտրական կեդրոնները, ուր ազգայիններու քուէներով ընտրեց յաջորդ եօթը տարիներուն համար Յունահայոց Թեմի ազգային երեսփոխանները:

Իւրաքանչիւր ընտրական կեդրոնի մէջ քուէարկութեան ընթացքին հսկողութիւնը կատարեցին Կեդրոնական Ընտրական Յանձնաժողովի եւ Տեղական Ընտրական Ենթայանձնախումբերու կազմերը, որոնց անդամները հետեւեցան, դիւրացուցին, լուսաբանեցին եւ ընտրութեան կարգին հսկեցին:

Ընտրողները, ամբողջ օրուան ընթացքին, առաջնորդուեցան ընտրական կեդրոնները, ուր նախատեսուած քուէարկումի կարգին համաձայն կատարեցին իրենց պարտականութիւնը:

Յունահայոց Ազգային Երեսփոխանական ընտրութիւններուն մասնակցեցան 1902 հոգի:

«Ազատ օր»

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի, 14 Յունիս 2015

Ս. Պատարագ՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ:

Յաւարտ Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան մասնաւոր պաշտօն պիտի կատարուի ՔՍԱՆ ՀՆՉԱԿԵԱՆՆԵՐՈՒ հոգւոցն ի հանգիստ, որոնք կախաղան հանուեցան և նահատակուեցան 1915-ին, Կ. Պոլսոյ մէջ:

Սկիզբ Ս. Պատարագի առաւօտեան ժամը 10:00-ին

Երթ ու դարձը դիւրացնելու համար հաստատուած է հանրաշարժի սպասարկութիւն:

Սալահէտտին Հր. (ծաղկավաճառին առջեւէն) ժամը 8:45-ին

Այծեմնիկ Հանգստեան Տան շէնքին առջեւէն ժամը 9:00-ին

Ե.Գ.Մ. ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

«ՅՈՒՍԱԲԵՐ» ԱԿՈՒՄԲ ՀԵԼԻՈՊՈԼԻՍ

Ամառային Եղանակի Բացում

Կիրակի, 21 Յունիս 2015,

երեկոյեան ժամը 8-էն սկսեալ

ՌԱՄԱՏԱՆԵԱՆ ՄԹՆՈԼՈՐՏ

Սերիալներու ցուցադրութիւն

Արևելեան կերակրատեսակներու,

աղցաններու և անուշեղէնի ազատ շքասեղան

Արձանագրուելու համար դիմել՝

Տիկին Նորա Մխտիկեանի հեռ. 01222515820

Ոգեկոչական Հանդիսութիւն Հալէպի Մէջ «Ժողովուրդներու Պատմութիւնը Կը Գրուի Նահատակներու Արիւնով»

Հովանաւորութեամբ Հալէպի նահանգապետ դոկտ. Մարուան Ուլապիի եւ կազմակերպութեամբ Ազգ. սկզբունքներու ընդհանուր խորհուրդին, Հաշտեցման ժողովրդային յանձնախումբին եւ Հալէպահայ կազմակերպութիւններու համախմբումին, Շաբաթ, 2 Մայիսին, Հալէպի պետական համալսարանի «Պասել Ասատ» սրահին մէջ Սուրիոյ նահատակաց տօնին եւ Հայոց ցեղասպանութեան հարիւրամեակին զոյգ առիթներով տեղի ունեցաւ «Ժողովուրդներու պատմութիւնը կը գրուի նահատակներու արիւնով» խորագիրը կրող ոգեկոչական հանդիսութիւն մը:

Հանդիսութեան բացումը կատարուեցաւ սուրիական քայլերգով, ապա խօսք առաւ Ազգ. Քարէն Եփփէ ճեմարանի տնօրէն Յակոբ Քիլեճեան: Ան հայ ժողովուրդին անունով երախտագիտութիւն յայտնեց Սուրիոյ արաբ ժողովուրդին, որ սրտաբաց ընդունեց եղեռնէն ճողոպրած հայերը:

Խօսք առաւ նաեւ Ազգ. սկզբունքներու ընդհանուր խորհուրդի ատենապետ Մահմուտ Եասին, որ անդրադարձաւ հայ եւ արաբ ժողովուրդներու բարեկամութեան եւ նահատակութեան խորհուրդին:

Այս առիթով արաբերէն ազգագրական շարք մը երգերով ելոյթ ունեցաւ Համազգայինի «Զուարթնոց» երգչախումբը՝ խմբավարութեամբ Յարութ Ալապոզանեանի, դաշնամուրի ընկերակցութեամբ Ռուզան Պարսումեանի:

Ցուցադրուեցաւ Հայոց ցեղասպանութեան նուիրուած եւ Սուրիոյ տագնապին մէջ Թրքական կառավարութեան զօրակցութիւնը վայելող զինեալ ահաբեկիչներու բարբարոսութիւնները ցոյց տուող տեսաերիզ մը: Ապա իւրաքանչիւր կազմակերպող կողմ մեծարեց Սուրիոյ տագնապին զոհուած եօթը նահատակ՝ անոնց ընտանիքներուն փոխանցելով խորհրդանշական յուշանուէրներ:

Հալէպահայ մեծարուող նահատակներու շարքին էին՝ Վիգէն Հայրապետեան, Յակոբ Տէր Պօղոսեան, Վրէժ Քէչիչեան, Գրիգոր Աշնագլեան, Անդրանիկ Քահքեճեան, Յովսէփ Պչաքճեան եւ Սարգիս Սօլաքեան: ■

ՄԱՐՏԻԿ ԵՒ ՌՈՒԲԷՆ ԹԵՐՋԻՊԱՇԵԱՆ ԵՂԲՔ.

ԳՈՀԱՐԱՎԱՃԱՌ

ՈՍԿԻԻ ԳԻՆԸ

ԵԳ. ԹՂԹ.

ՈՍԿԵԴՐԱՄ	2027.20
21 ԿԻՐԱՏ	253.40
18 ԿԻՐԱՏ	217.20

Հեռ. 23901151

Address : 56, Teraa Boulakia st., El Kolaly – Cairo
Tel : 202 - 25776857 – Fax : 202 - 25780426
E-mail : housaper@ie-eg.com

Տարեկան Բաժանորդագրութիւն { Եգիպտոս 120 Ե.Ո. / Արաբ. Երկիրներ 60 $ / Արտասահման 120 $

العنوان : ٥٦ شارع الترعة البولاقية القللي – القاهرة - ص ب / ٨٦٨ القاهرة
رقم الفكس : ٢٥٧٨٠٤٢٦ – ٢٠٢ - رقم الهاتف : ٢٥٧٧٦٨٥٧ - ٢٠٢
البريد الالكتروني : housaper@ie-eg.com